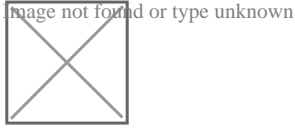

Nya tekniken revolutionerar hållbarhetsarbete

<https://fastighetssverige.se/artikel/nya-tekniken-revolutionerar-hallbarhetsarbete-44874>

Publicerad den 25 Oktober 2022

Energi/miljö I arbetet med att minska klimatavtrycket från fastigheter revolutionerar nu den helt och hållet klimatneutrala DLE-tekniken marknaden när det gäller värmeåtervinning. Genom att använda koldioxidmaskiner minskar klimatavtrycket och cirka 1,2 miljoner kilowattimmar kan sparas per år i ett stort lägenhetshus.
</> – Det här är hållbarhet på riktigt, säger Jonathan Hall, projektledare på Fastighetsägarna Service, som just nu implementerar tekniken i en stor bostadsrättsförening på Södermalm.

En av de viktigaste aspekterna i arbetet för att minska fastigheters klimatavtryck handlar om hur man gör med värme och kyla. För att temperaturreglera används vanligtvis så kallad traditionell köldmedia, alltså värmepumpar. Men där traditionella värmepumpar både använder sig av hälsofarliga ämnen och har ett stort klimatavtryck, finns nu ett revolutionerande alternativ: Delta Lift Energy (DLE).

 Den banbrytande koldioxidtekniken fungerar genom att koldioxid används istället för miljöfarliga syntetiska köldmedier. Den koldioxid som nyttjas har tagits om hand som en biprodukt vid biogastillverkning och därefter kapslats in i ett slutet system.

 Energin omvandlas till värme som leds in i en byggnads värmecentral. Här växlas det till varmvatten, värme och ventilation. På samma sätt skapar DLE-tekniken kyla till hotell, industri, butiker och isbanor. Med tekniken åstadkommer man en energibesparing på minst 20 procent jämfört med traditionella köldmedier. Energin återvinns och går tillbaka i form av varmvatten och uppvärmning.

 Med naturligt köldmedium och en extremt låg energiförbrukning är DLE-värmepumpen den överlägset mest energieffektiva och miljövänliga produkten på marknaden.

 – I det energiläge vi står inför i dag är det av yppersta vikt att veta hur man ska hantera sin energi. Den absolut största energiåtgången vi har i Sverige är uppvärmning av fastigheter, kommenterar Patrik Larsson, vd och teknisk chef för Labkyl, som har utvecklat tekniken.

 – Genom att använda värmepumpar med återvunnen koldioxid blir energibesparingen cirka 20 till 50 procent. Det kommer innebära att man sparar ungefär 1,2 miljoner kilowatt-timmar per år i en stor bostadsrättsförening.

 Hur är intresset för tekniken?
 – Det exploderar just nu.

 Koldioxidvärmepumpar har traditionellt varit väldigt dyra och tekniskt avancerade att bygga och har mestadels använts på exempelvis stora kommersiella fastigheter, sjukhusbyggnader och ishallar. Men teknikutvecklingen har gjort att de är väldigt mycket billigare att tillverka i dag än de varit förut. Därmed kan tekniken på allvar börja implementeras i bostadsrättsföreningar, något som Fastighetsägarna Service nu arbetar med i en av Stockholms största bostadsrättsföreningar, som är belägen på Södermalm.

Tanken var att från början tillföra traditionella värmepumpar till fastigheten, men efter en budprocess med ett sidobud om koldioxidmaskin visade det sig att den nya tekniken både skulle vara bättre och snabbare att skriva av.

 – Nu är tekniken billigare än den varit förut, och då blir aktuellt med den här sortens värmeåtervinning i vanliga bostadsrättsföreningar och bostadshus, berättar Jonathan Hall, projektledare på Fastighetsägarna Service.

 Fördelarna med att använda det här systemet är enorma. Traditionell köldmedia är väldigt miljöfarligt och måste hållas i helt slutna system som behöver kontrolleras av myndigheter – det slipper man här. Men framför allt så handlar det om vilken otrolig skillnad det gör för klimatavtrycket.

 – Alla hållbarhetsaspekter med solceller på tak och laddstolpar är viktiga men ingenting är som detta – det är hållbarhet på riktigt. Här tar vi tillbaka energi och stoppar in den i ett hus som tidigare inte haft någon värmeåtervinning. När vi tittar på siffror kring återvunnen energi så är det detta som verkligen gör skillnad.

 Att den här typen av steg tas är viktigt för att få inspirera och visa möjligheterna inom energibesparingar för resten av branschen, menar Anna Bellander, styrelseledamot i Energieffektiviseringsföretagen (EEF). Hon är också kommunikationschef på medlemsorganisationen Fastighetsägarna Stockholm, som Fastighetsägarna Service är dotterbolag till.

 – Goda exempel på hur andra har gjort är ett bra sätt att få människor att agera. Att lyfta ett projekt som detta handlar om att vi – för att nå verkliga resultat av energieffektivisering – kan inspirera och visa upp konkreta tillvägagångssätt, så att steget till att man gör något själv blir enklare att ta, säger Anna Bellander.

 Hur kan fastighetsbranschen påverka inom energieffektivisering?
 – Fastighetsbranschens miljömässiga fotavtryck i både bygg- och förvaltningsskedet i form av utsläpp, materialanvändning och avfall är väldigt stort. Mycket kan åtgärdas genom att göra energikartläggningar, att se över husens förbrukning och göra många små saker som i det stora hela får stor effekt.

 Hur kan Energieffektiviseringsföretagens plattformar bidra till kunskapsöverföring?
 – EEF vill först och främst förmedla kunskap och inspirera och på det sättet kan vi göra det enklare för fastighetsägare att spara pengar och energi. Med tjänsterna Klimatknuften och Klimatspararna hjälper vi fastighetsägare att enkelt få en bild av vilka åtgärder grannarna har gjort och hur man kan göra gemensamma upphandlingar, säger Anna och avslutar.

 – EEF erbjuder också en auktorisation inom energieffektivisering. Den är framtagen för att säkerställa att energitjänster och energieffektiviseringsprodukter levereras till kunderna på ett tydligt sätt, med hög kvalitet och med kundens bästa för ögonen.

 Läs mer om hur Fastighetsägarna Service kan utveckla värdet i dina fastigheter.

- Axel Ohlsson

axel@fastighetssverige.se